

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/66/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114229544
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4114229544.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálikovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, XXX XX N., o zaplatenie sumy 1.999,12 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. novembra 2016 č.k. 17C/195/2016-46, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania z r u š u j e a vec mu v tejto časti vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.999,12 eura spolu s 8 % úrokom z omeškania ročne počnúc od 02.10.2014 až do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v Prima banke Slovensko, a.s. V ostatnej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 470 ods. 1, 2, § 290, § 116 ods. 2, § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, 3, 4, § 559 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

1.2. Z vykonaným dokazovaním mal preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Preskúmal obsahové náležitosti úverovej zmluvy a zistil, že neobsahuje všetky podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), zákona č. 129/2010 Z.z. Zistil, že nesprávne je uvedená RPMN, ktorá mala byť vo výške 11,66 %, ale v zmluve bola uvedená klamlivo vo výške 24,34 %. V nesprávnej výške boli uvedené aj úroky, čo je taktiež klamlivý údaj. Preto považoval úver podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 za bezúročný a bez poplatkov a nárok žalobcu na úroky a poplatky nepovažoval za dôvodný.

1.3. Priznal žalobcovi nezaplatenú úverovú istinu spolu s dojednaným úrokom z omeškania od 02.10.2014. V odôvodnení uviedol že úrok z omeškania priznáva od 09.10.2014, čo bol deň doručenia žaloby, pretože nemal nepreukázané zaslanie a doručenie výzvy na zaplatenie dlhu žalovanej, v skutočnosti priznal úrok z omeškania odo dňa požadovaného žalobcom. Požadovanú výšku úroku z omeškania 8 % ročne vyhodnotil ako dohodnutú v medziach zákonného úroku z omeškania.

1.4. Uplatnený zmluvný úrok 19,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 2.10.2012 do zaplatenia zamietol aj z dôvodu, že zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia žalobcovi nepatrí. Pritom vychádzal z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18.09.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania /§ R 59/1998, 4Obo 143/1998/. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. ÚS SR v citovanom

ustanovení konštatuje, že by namietané rozhodnutie bolo možné považovať za svojvoľné, alebo zjavne neodôvodnené, resp. , že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

1.5. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % dôvodiac jeho úspešnosťou v spore.

2.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti zmenil a žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

2.2. Namietal voči záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Tvrdil, že RPMN je v zmluve vypočítaná správne v súlade s účinnou legislatívou. S poukazom na vzorec pre výpočet v zmluve podľa zákona, uviedol, že v zmluve boli uvedené všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN: výška úveru, dátum prvej a poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy. Namietal, že súd prvej inštancie neuviedol, ako dospel k výpočtu RPMN 11,66 %.

2.3. Namietal voči záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého mu nepatrí zmluvný úrok 19,90 % ročne z nezaplatených istín odo dňa účinkov zosplatenia. K tomu poukázal na ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce úverovú zmluvu a na niektoré súdne rozhodnutia.

3. Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania, ako výroku závislého, podľa § 389 ods. 1 písm. c) zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

7. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

8.1. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 27.11.2012 uzavreli žalobca, ako veriteľ, a žalovaná, ako dlžník, úverovú zmluvu č. 20881, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej pôžičku vo výške 2.000 eur s úrokom 19,9 % ročne. V zmluve bol dohodnutý poplatok za správu úveru vo výške 1,99 eura mesačne, ďalej výška anuitnej splátky 52,99 eura, počet anuitných splátok 60, splatných v 20. deň kalendárneho mesiaca, termín splatnosti 1. splátky 20.12.2012, splatnosť úveru 20.11.2017, spôsob platenia inkasom z účtu/príkazom na úhradu. Zmluve boli uvedené priemerná RPMN 20,9 % a RPMN 24,34 %. Celková čiastka, ktorú bola povinná žalovaná zaplatiť bola v zmluve uvedená v sume 3.298,80 eura. Žalobca dňa 27.11.2012 poskytol žalovanej na jej účet sumu 2.000 eur. Žalobca listom zo dňa 22.03.2013 oznámil žalovanej, že z dôvodu neplnenia podmienok zmluvy rozhodol o predčasnej splatnosti úveru a vyzval ju na uhradenie dlhu vo výške 2.173,85 eura s príslušenstvom v lehote do 13.04.2013.

8.2. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 1.999,12 eura titulom nezaplatených istín, sumy 722,18 eura titulom nezaplatených úrokov, sumy 255,90 eura titulom nezaplatených sankčných poplatkov, sumy 67,96 eura titulom poplatkov, úroku 19,9 % ročne z nezaplatených istín a úroku z omeškania 8 % ročne z nezaplatených istín a nezaplatených úrokov od 02.10.2014 do zaplatenia.

8.3. Súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel a uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.999,12 eura spolu s 8 % úrokom z omeškania ročne počnúc od 02.10.2014 až do zaplatenia. Žalobu zamietol v časti o zaplatenie vyčíslených úrokov z úveru z istiny, vyčíslených poplatkov a v časti úrokov z úveru z istiny v dohodnutej výške od 02.10.2014 do zaplatenia. Predmetom skúmania odvolacím súdom na základe podaného odvolania žalobcu je zamietajúca časť rozsudku a trovy konania, ako výrok závislý.

9. Ustanovenie § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) stanovuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Absenciu niektorej z predpísaných náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), zákon v § 11 ods. 1 sankcionuje tak, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Ďalej § 11 ods. 1 stanovuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov aj v prípade nedodržania písomnej formy podľa § 9 ods. 1 a v prípade nesprávne uvedenej ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa.

10. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle vyššie uvedeného skutkového stavu a zákonných ustanovení dospel k záveru, že pokiaľ súd prvej inštancie čiastočne zamietol žalobu dôvodiac nesprávne uvedenou RPMN v zmluve, bolo jeho rozhodnutie nesprávne založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že správna RPMN v danej veci predstavuje 11,66 % a nie, tak ako je uvedené v zmluve 24,34 %. V dôsledku toho považoval žalobcom poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia však nie je zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru, že správna RPMN je 11,66 %. V tomto smere je potrebné prisvedčiť žalobcovi, že súd prvej inštancie, že súd prvej neuviedol, ako dospel k výpočtu RPMN 11,66 %. Keďže súd prvej inštancie považoval úver za bezúročný a bez poplatkov, následne už nevykonal náležité dokazovanie k jednotlivým zložkám uplatneného nároku, aby zistil, či sú opodstatnené v celom rozsahu, vrátane príslušenstva. A to napriek tomu, že vo veci ide o spotrebiteľský spor, v ktorom súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 295 CSP).

11. Základom odvolania žalobcu bola námietka voči záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého mu nepatrí zmluvný úrok 19,90 % ročne z nezaplatenej istiny odo dňa účinkov zosplatenia. S uvedenou námietkou sa odvolací súd nestotožnil. K tomu dodáva, že predčasnosť zosplatenia úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Úrok z úveru predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. Zosplatením úveru na jednej strane nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, na druhej strane už spotrebiteľ nemá právny titul držať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom, v svojej dispozícii, preto niet dôvodu na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za tejto situácie by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by tak nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potencionálnej nečinnosti. Takéto správanie veriteľa nemôže byť podporované a používať právnu ochranu. Keďže v danej veci niet pochyb o tom, že medzi stranami sporu bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, po poskytnutí náležitej ochrany žalovanej, ako spotrebiteľovi, odvolací súd vyslovuje záväzný právny názor, po zosplatení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za poskytnutý úver.

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie sa bude zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku v zostávajúcej zamietajúcej časti. Nakoľko v danej veci ide o spotrebiteľský spor, aj bez návrhu vykoná dôkazy, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Osobitne preskúma zmluvný vzťah, z ktorého si žalobca uplatnil svoj nárok z hľadiska existencie neprimeraných zmluvných podmienok. Podrobí prieskumu zostávajúce zložky uplatneného nároku (úroky z úveru a poplatky) z hľadiska ich dôvodnosti, dovolenosti a zákonnosti. K tomu vyzve žalobcu na špecifikáciu uplatneného nároku v zostávajúcej

časti, najmä si vyjasní za aké obdobie sú uplatnené vyčíslené úroky z úveru, respektíve, ktorá ich časť je za obdobie do zosplatnenia a ktorá za obdobie po zosplatnení a z čoho pozostáva nárok žalobcu na vyčíslené sankčné a iné poplatky. Následne vo veci opätovne rozhodne, pritom sa bude riadiť právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v bode 11. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).